

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto za bolj premožne 2 goldinarja; za manj premožne rodoljube pa 1 gld. 50 kr.

Denar naj se pošilja pod pisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu.

Leto XIII.

V Celovcu, 20. grudna 1894.

Štev. 35.

Dragi koroški Slovenci!

Iz oklica družbe sv. Cirila in Metoda v predzadnjem „Miru“ (št. 33) ste zvedeli, da bo ta slavna in prekoristna družba prihodnje leto v Velikovcu zidala hišo za štirirazredno slovensko ljudsko šolo, katero bodo vodile nune šolske sestre.

To je gotovo vesela vest za vse slovenske rodoljube na Koroškem, posebno še za slovenske stariše v Velikovcu in okolici. Pa pomisliti je tudi treba, da naloži ta šola šolski družbi silno težko breme. Za prostor je že dala 1250 gld.; stroški za zidanje so preračunjeni na 15.000 gld.; in ko bo vse gotovo, ostane še stalno breme uzdrževanja učnih močij (nun učiteljic). Družba pa svoje dohodke po krajcarjih nabira od premožnih in revnih Slovencev; ona v celem letu in s trudom komaj nabere 16.000 gld., če prihodnje leto tudi ne bo več nabrala, potem bo vse njene dohodke leta 1895. pojedla naša Velikovska šola. Ker pa družba drugih svojih zavodov zapustiti ne sme, jasno je, da se morajo družbini dohodki zvišati. V prvi vrsti moramo k temu pripomoči mi koroški Slovenci, ker bo družba za nas zdaj največ potrebovala in potrosila.

Obračamo se torej do vseh koroških rodoljubov, opominjajoč jih, da je za nas častna dolžnost, da priskočimo družbi na pomoč, seveda vsak po svojih močeh; kajti zares ne lepo bi bilo za nas, ko bi mi zaostali za darovalci drugih pokrajin, ki družbine pomoči ne uživajo v toliki meri. Pozivljamo rodoljube, naj pokažejo, da koroški Slovenci nismo poslednji gledé rodoljubja in požrtvovalnosti.

Povsod, kjer se zbirajo Slovenci, bodisi na shodih ali veselicah, naj se misli na to

prepotrebno našo družbo in naj se nabirajo prostovoljni doneski v korist Velikovske šole. Naj torej ne bo prilike, in tudi ne hiše ne kočice na slovenskem Koroškem, kjer bi se po svojih bolj ali manj skromnih močeh naši rojaki in rojakinje ne spominjali svoje dolžnosti v tej zadevi. Vsak najmanjši dar se bo hvaležno sprejel ter odkazal svojemu namenu. — „Zrno do zrna pogača — kamen do kamna palača.“

Upamo, da bodo ta klic slišale tudi naše koroško-slovenske posojilnice!

Prostovoljni doneski „za Velikovsko šolo“ naj se pošiljajo vodstvu družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, ali pa upravništvu „Mira“, ki bo potem prejete darove v listu izkazalo in glavni družbi dopošljalo.

Slovenci in Slovenke! Potrudimo se, rešiti čast sebi in narodu svojemu!

Sadove naših žrtev bodo uživali naši srečnejši potomci! Bog in narod!

Ucenitev zemljiških dohodkov in davkov.

Pred kakimi 20 leti so zemljišča pregledovali in cenili njih dohodke, in po teh dohodkih se je umeril zemljiški davek. To delo je prizadalo nad 30 milijonov goldinarjev stroškov in vendar je bilo nepopolno. V mnogih krajih so dohodke previsoko cenili in vsled tega se je tudi zemljiškega davka preveč odmerilo. Med tistimi deželami, ki so imele prebahate cenilce, je tudi naša Koroška, kakor se razvidi iz sledečih števil: Od enega orala njiv se je cenil čisti dohodek na Koroškem gld. 6'24, na Kranjskem 5'11, na Tirolskem 4'20, v Galiciji 2'32; od enega orala travnikov na Koroškem gld. 4'36, na Kranjskem 2'59, na Tirolskem 3'65, v Galiciji 1'90; od enega orala pašnikov na Koroškem gld. 1'11 na Kranjskem 0'53, na Tirolskem 0'38, v Galiciji 0'80.

Prihodnje leto 1895. se bo zemljiški kataster na novo pregledal. Upali smo, da se bodo pri tej

priložnosti omenjene krivice popravile ter da se bo dohodek na novo cenil povsodi tam, kjer se posestniki pritožijo, da so njih zemljiški dohodki previsoko učenjeni in obdačeni. Žal, da smo se motili! Vladna predloga o pregledovanju katastra pravi, da se bo popravilo le to, če je kdo med časom od zadnje cenitve svoje zemljišče predru-gačil s tem, da je na primer travnik spremenil v njivo, ali njivo v travnik, ali pašnik v gozd, ali njive in travnike v gozd itd. In tudi to se bo popravilo, če se je kje pri učenitvi zgodila očitna pomota. Zemljiški davek pa ostane v tisti visokosti, kakor je zdaj, in kaj sledi iz tega? Tistim bogatašem, ki so njive in travnike pogozdili, se bo sicer davek znižal, ker je od gozda menj davka; kmetje pa kaj tacega ne storijo, zato bo pa tudi pri sedanjem davku ostalo. Le na to kmete opozarjamo, če ima kateri slabo zaraščen gozd, po katerem tudi pase in misli tudi zanaprej pasti, in če je ta kos zemlje zapisan za gozd, naj ga rajši naznani in prepíše za pašnik (Hutweiden), potem bo prvič menj davka plačal od tega zemljišča, v drugič pa je zavolj tega na boljsem, ker mu potem ni treba več dovoljenja prositi, ako hoče po tem zemljišču živino pasti. Nadalje še to: če se je komu pri učenitvi zgodila očitna krivica vsled pomote, da se je na primer kak pašnik zapisal za travnik ali kaj tacega, in mora zavolj tega preveč davka plačati, naj se zdaj oglasi. Da kmetovalci razvidijo, kak razloček v davkih je od porabljenega sveta, jim povemo, da se plača na Koroškem od njiv za vsako oralo 1 gld. 25 kr. davka, od travnikov 1.03, od vrtov 2'60, od vinogradov 76 kr., od gozda 15 kr., od pašnika 10 kr.

Ne vemo, ali so naši župani že dobili kak ukaz zastran pregledovanja katastra, ali še nič; in če so ga dobili, ne vemo, ali so kmetom že kaj povedali o tem, ali nič. Dne 28. vinotoka je finančni minister v državnem zboru rekel, da je že v tem poletju razposlal ukaz na podložne oblasti zastran pregledovanja katastra v letu 1895., v katerem ukazu stoji, da naj se opozorijo županstva in posestniki, da naznanijo vse pomote in premembe v obdelovanju zemljišč. Ta ukaz se pa še ni povsodi razglasil. Dne 1. grudna 1894 so namreč poslanci Doblhamer, Herk, dr. Ebenhoch, Peitler, Klun, Povše in še nekteri vlado interpelirali, zakaj se ta ukaz ni povsodi razglasil,

Potovanje v sveto deželo

in po drugih jutrovnih krajih sušca l. 1894.

(Govor mil. g. prošta J. Ev. Mariniča na zborovanju „podrúžnice sv. Cirila in Metoda za Pliberk in okolico“ v Globasnici dne 18. listopada 1894.)

(Dalje.)

Cesta po železnici je bila slaba, kajti železnica nima lesenih blazin (švelerjev), temveč železne, torej se silno trese, pa bolj varna je, kakor prej na konju, ker stanovanje in prenočevanje v šotorih je nevarno. Človek se lahko prehladi in dobi mrzlico, ki ga prej ne zapusti, dokler domov ne pride. Seveda je potovanje skaženo, ako imaš mrzlico. Tudi beduinski roparji ne morejo romarjev na železnici napasti, kakor se je prej rado zgodilo.

V Jeruzalem smo prišli ob 6. uri zvečer (torej za 4 ure). Prej ko smo šli v svoje stanovanje, smo obiskali koj Božji grob. Ker je bilo že pozno, morali smo hitro svojo pobožnost opraviti in iti v hišo za avstrijske romarje („Avstrijski hospic“), ki so jo naš svitli cesar za romarje dali zidati. V soboto potem smo vsi romarji skupaj obiskali sv. križev pot na teh krajih, kjer je Jezus v resnici hodil. Ves ta kraj, kjer je Jezus trpel na gori Kalvariji, objema velikanska cerkev Božjega groba. V sredi je pa Božji grob.

Kaj človeka v Jeruzalemu največ boli, je to, da teh 60.000 Judov, ki v tem sv. mestu stanujejo, zelo zaničujejo vse te sv. kraje; pljuvajo po njih in drugače onesnažujejo vse, kar je nam svetega. Mnogi kraj poljubiti bi se moralo človeku studiti,

ako bi ne imel žive vere. Vsi kraji slišijo Turkom. Turški vojaki stojijo na straži. Tam v Božji hiši jedó, pijejo in kadijo. Žalostno je, da je te straže treba, kerbi se sicer kristjani prepirali. Razkolniki, Grki, Sirci, Armenci, Lutrovci so v stalnem prepiru in čeravno se štejejo tudi za kristjane, zadržijo se slabeje kakor turški vojaki sami. Turki so resnobni; nikogar nisem videl se smejati, ko smo šli z oljkami v procesiji na cvetno nedeljo.

Najimenitnejše za nas romarje je bilo to, da smo ravno na veliki četrtek, petek, soboto in Velikonoč bili tam, kjer se je godilo n. pr. umivanje nog, postavljenje sv. Rešnjega Telesa, Kristusovo trpljenje, vstajenje itd.

Imel sem tudi čast, da so me patriarh izvolili za „učenca“, kateremu so noge umivali in poljubili, in potem sem smel tudi sv. olje pozdraviti, ki so ga patriarh blagoslovili na vel. četrtek. Na Velikonočno nedeljo sem zgodaj maševal na altarju sv. Magdalene in popoludne ob 3. uri sem bil za viteza Božjega groba postavljen. Ti vitezi so imeli v starih časih nalogo, z mečem braniti sv. kraje in romarje. Ker pa z mečem ne morem braniti sv. vero, bom to storil z naukom, z besedo. Na tak način more biti vsak kristjan vitez Božjega groba.

Pri slovesnosti sem dobil v roko tisti meč, s katerim je Gottfried Bouillonki (beri Bujlonski) Jeruzalem premagal, pas njegov in zlato verigo (ketino) okoli vratu.

Na velikonočni torek smo se podali v Nazaret, in sicer po suhem. Akoravno nas je iz Trsta 28 slo, ostalo nas je sedaj le 9 za to težavno in nevarno pot. Vsi drugi so se peljali ali po železnici

v Jafu in potem domov ali pa po morju do gore Karmel. Mi smo pa jahali na konjih in to je bilo veliko bolj težavno, ker je povsod v Judeji grozno veliko kamenja. Po vozu ni mogoče se peljati. Svarili so nas, pa šel sem vendar, ker sem hotel iti po tem potu, po katerem je sv. družina hodila v Jeruzalem. Hvala Bogu, da se mi ni nič hudega zgodilo. Dobili smo konje o dveh popoludne, pa komaj smo prišli do one gore, na kateri je grob preroka Samuela, sta dva romarja prav nevarno padla s konja. En živinozdravnik, brat ruskega škofa, in mlada gospodična, hči trgovca, ki je prav nevarno na glavo padla. Še sedemkrat se je takšna nesreča zgodila. Le ruski škof in jaz nisva nikdar padla, ker sva imela prav dobre in pohlevne konje. Prenočevali smo med tem potom na tem kraju, kjer je Jezus gobove ozdravil, v Samariji pa pri Jakobovem studencu, kjer je Jezus od Samarijanske žene vode piti hotel. Voda iz tega studenca pa ni dobra, kakor obče v sveti deželi ni. Zato pa je dobro vino.

Tako se mora romar navaditi na drugo hrano. V sv. deželi namreč žgankov ni, kislega mleka ni, govejega mesa ni veliko; — je večidel le ovčje meso, pa človek se vsega navadi.

V Nazaretu, kamor smo tretji dan prišli, je zopet pohoštvo za popotnike. Tam je bolj hladno, kraj je bolj prijeten in zelen. V Judeji je zelo kamenit kraj, v Samariji je že bolj zelen in traven svet, v Galileji pa še bolje. Tri dni smo se mudili v Nazaretu, seveda sem bil tudi na tem kraju, kjer je hišica Device Marije stala. Ta hišica pa tam ni, je bila na čudodelni način prenešena 10. vel. travna 1291 v Trsat (pri Reki) in odtod zopet 10. grudna 1294 v Loretto na Laškem, kjer bo letos zatagadelj ve-

in prosili, naj se celi ukaz naznani tudi državnim poslancem. Ali in kaj se je v tem oziru storilo od vladne strani, nam do danes še ni znano. Bati pa se je, da bo marsikteri župan celi ukaz na stran položil, ali pa le enkrat oklicati dal, tako da mnogi posestniki o celej zadevi ne bodo nič zvedeli. Zato jih danes v „Miru“ na to opozarjamo in jim svetujemo, naj vsak, ki ima v tem oziru kako pritožbo, sam gre k svojemu županu, tisti mu bo že povedal, kaj ima storiti, da se njegova želja dopolni.

Rekli smo že, da veliko dobička celo pregledovanje katastra ne bo prineslo našim kmetovalcem, ker vlada hoče, naj zemljiški davek ostane v dosedanji visokosti, to je 37½ milijonov na leto. To je pa krivica, ker je davek odmerjen po dohodkih, katerih kmet nema. Pred 20 leti, takrat ko se je cenilo, je kmetovanje še nekaj neslo, ker je bilo žito dražji, kmetiki posli pa cenejši. Zdaj so pa cene zelo nizko padle, posli so se pa podražili; zdaj vsak pravi, da kmetovanje nič ne nese. Zato se mora zemljiški davek znižati, in če državni zbor tega ne sklene, mora se ta zadeva sprožiti v deželni zborih. Od katoliških, kmetom prijaznih poslancev za gotovo pričakujemo, da se bodo oglasili v tej zadevi.

Dopisi prijateljev.

(Kronin dar!) V „Miru“ št. 21., 22., 26. do 29., 31. in 33. izkazani zneski v skupni svoti 229 kron 60 beličev odposlali so se dne 13. t. m. v društvene namene pred. gosp. predsedniku družbe sv. Cirila in Metoda, Tomo Zupanu, v Ljubljano po poštni nakaznici. „Mir“ je do sedaj nabral in družbi odposlal vsega vkup **1522 kron 60 beličev.**

(Kronski darovi za Velikovsko šolo.) V ta namen so darovali v Celovcu družbi sv. Cirila in Metoda: P. n. pred. gosp. stolni kanonik Lambert Einspieler 100 kron, župnik in deželni poslanec Gregor Einspieler 10 kron, dr. Valentin Janežič 10 kron, Simon Janežič 10 kron, prof. Ivan Hutter 100 kron, stolni kaplan Matevž Ražun 10 kron, Neimenovan 2 kroni, K. B. Rossbacher 2 kroni, Neimenovan 10 kron, vpok. župnik Mat. Polak 2 kroni, Neimenovan 1 krono, gospa Legatova 2 kroni, gospodična Legatova 2 kroni, Vek Legat 6 kron, Neimenovan 2 kroni, Filip Haderlap 2 kroni, Neimenovan 1 krono, Pavel Čare 1 krono, Jakob Križaj 2 kroni, J. Hochmüller 1 krono, Fanka Vinkovič 1 krono, katehet Janez Schaubach 4 krono, 50letni župnik v Celovcu 100 kron, F. K. 1 krono, župnik Ivan Držanič 4 krono, farni oskrbnik Fr. Štingl 4 krono, France Tratnik 1 krono, France Haderlap 1 krono, Karol Modrič 1 krono, Janez Ojcelj v Bačah 1 krono, iz nabiralne pušice Celovskega slovenskega kluba 50 kron. Skupaj 444 kron. Vsem presrečna hvala. Živeli nesledniki!

Iz Kotmare vesi. (Družbi sv. Cirila in Metoda za Velikovsko šolo) so darovali udje Mohorjeve družbe v fari Bilčoves za leto 1894. 11 glđ., za kar se izreka prisrčna zahvala!

Odbor podružnice.

Iz Malošč. (Nepotrebno zborovanje.) Tukaj v slovenskih Maloščah se je predrznilo napraviti zborovanje nemško-nacijonalno društvo „Deutscher Volksverein“ iz Beljaka. Prišli so 4 doktorji iz Beljaka, katerim se je pridružil eden tukajšnji liberalci. Obžalovali so, da je prišlo tako malo ljudi, namreč 5 kmetov, ki so pa le iz radovednosti prišli, in pa 5 gostilničarjev, kateri še večidel tem krivim prerokom verujejo. Kvasili so stare čenče, kakor povsod. Rekli so, da se je pri slovenskem zboru v Štebnu le „hujskalo“, in več takih bedarij. Hoteli so nas poučevati tudi v gospodarskih zadevah, čeravno se na kmetovanje to-

lika slovesnost (šeststoletnica). Premeril sem natanko prostor, kjer je ta hišica stala, in ko sem na Laško v Loretto prišel, prepričal sem se, da se mera s to hišico natanko strinja. Na tem sv. kraju, kjer je Marijo Devico angelj pozdravil, smo angeljsko češčenje molili, in vi si morete misliti, kakšni občutki so moje srce takrat prešinjali in vseh drugih romarjev.

Težko smo se poslovili od Nazareta in peljali v dveh kočijah na zahodno stran, na goro Karmel. Tam smo prenočevali, mi duhovniki pa zjutraj maševali. Videli smo jama preroka Elija. Karmel je čudno lep kraj, gora je vsa s cvetjem in rožicami obraščena. Iz Karmela smo šli na ladijo, da bi odpluli v Egipt in domu nazaj.

Zdaj še le sem jaz z drugimi vred poskusil, kaj je morska bolezen. Želodec se zvija, in vse gre ž njega ven, in ko je že ves prazen, zvija se še huje in še dalje. Zdi se ti, da se ti želodec odtrga in ven pade. Vendar ta bolezen je dobra za zdravje. Amerikanski zdravniki nalašč pošiljajo bolnike celo na morje, ako hočejo, bolni želodec jim prav izprazniti in ozdraviti. Najbolje je v tej bolezni piti konjak, to je močno vinsko žganje.

(Konec prihodnjič.)

Smešničar.

Hlapec: „V mestu so vendar sleparski ljudje. Bral sem v neki izlogi, da imajo prah zoper bolhe. Kupil sem ga tri škatlje in vse tri pojedel, pa bolhe me še vedno grizejo!“

liko zastopijo, kakor kozel na vrtnarstvo. Nek mladi doktor je razlagal, kako je Slovencev nemščina potrebna, in da bi slovenski kmet še krompirja ne mogel prodati, če bi nemško ne znal. To je pričujoče kmete tako razdražilo, da bi bili doktorju kmalu duri pokazali. Odpeljali so se gospodje s pobešenimi glavami, in upamo, da nas ne bodo več nadlegovali s svojo puhlo modrostjo. Naj tisto le svojim nemškim rojakom prodajajo, nas Slovence pa naj pri miru pustijo, saj dobro vemo, da nam niso prijatelji.

Iz Žabnic. „Bog, obvaruj me prijateljev, sovražnikom se hočem braniti sam.“ — Tako nekako se glasi vsaj po mislih zlati narodni pregovor, katerega resnico niso izkusili samo le posamezniki, ampak celi národi — saj dostikrat je navidezni prijatelj naš največji sovražnik. I v naši občini ni bilo dolgo let nasprotja, razprtij — zdelo se je, da živé vsi v najlepšem prijateljskem soglasju in vsaj v vseh rečeh postopali so soglasno, da bi lahko služila dandanašnji drugim občinam v zgled, kako se lahko mirno živi, če so vsi ene misli, enega srca. A prišlo je drugače. Zadnje dve leti kazalo se je tú pa tam neko nasprotje in to posebno pri prošnji za slovensko šolo. Posamezniki so začeli ugovarjati — odtujili so se namreč po tujem vplivu svoji občini, ki je kazala o vsaki priliki svoj verni, slovenski značaj — ali vendar so se udali jasnim razlogom, katere so navajali verni naši možje, da so prostovoljno i oni pritrdili in podpisali svoja imena: bili so prepričani, da je pametno, ako se njih otroci iz začetka samo slovenski učé, in v zadnjih letih zraven tudi nemški. — Ali kaj se je zgodilo? Neprijetna sapica je pripihala iz Celovca, na Trbižu je nastal že veter, in ta je v Žabnicah zmešal ljudem glave — napravila se je protiprošnja, in sicer, kar si naj vsi dobro zapomnijo, od tistih mož, ki so se možko ali žensko (!) podpisali za slovensko šolo! — Taki so možje, ali boljše babe, katere upogne vetrček iz Trbiža na vse strani! — Zavladal je navidezno zopet grobni mir! In da je ta mir bil kočljiv, pokazale so nam zadnje volitve volilnih mož. Takrat ni se šlo za slovensko šolo, ampak za katoliškega ali liberalnega poslanca, in sicer ne za slovenskega, ampak za nemškega — tako da nimajo ugovora naši „posili-Nemci“ — bilo je vprašanje, kdo voli katoliškega poslanca, kdo liberalnega — bilo je treba pokazati, kdo hrani še živo vero in kdo se za njo ne briga. In česar smo se bali, se je zgodilo. — Slutili smo že dolgo, da tisti možje, ki se sramujejo svojega slovenskega jezika pred svetom, i ne bodo veliko cenili svoje vere: — kazale so nam to volitve. — Prišli so vsi dosedanji tajni nasprotniki kakor en mož na volišče — bilo jih je 7 ali 8, volili so svoje kandidate (zgoranje podpisane) in da je zmagala verna, slovenska stranka nad boro peščico, je zasluga naših mož, ki so, kakor bi slutili pretečo nevihto, še dosti zgodaj se pripravili na volitev. — Volitev torej je nam pokazala duhove; volitev je razdelila občino v dva tabora, katoliški in liberalni, in tako je moralo priti prej ali slej. Marsikteri vaščan je jezen ali nevoljen nad razporom in vendar ni mogoče zveze med temo in lučjo. Mi ne sovražimo posameznih sovaščanov, temveč želimo, da bi se vrnili vsi nazaj v verni tabor: ne torej osebe, ampak njih nazore z vso pravico črtimo. In kaj lahko se raztolmači njih verska in národna nebriznost: v nemških krogih na Trbižu niso mogli kaj dobrega slišati, doma pa jim njih evangelje „Bauernzeitung“, „Beljaška teta“ itd. ni moglo ucepiti ljubezni do vere in do Slovencev; in tako je mogoče, da je liberalizem, ki povsod drugod pojema, ki je tlel med nami kakor žareče oglje v pepelu, še le vzrastel in preti se še bolj ukoreniniti: — zaradi tega smo lahko veseli ločitve, da zdaj vemo, kdo stoji na verni, slovenski strani, in kdo je naš nasprotnik. Oklenimo se torej mi toliko trdneje vere, in stojmo zmiraj pri volitvah na strani duhovnikov, ki jo nam oznanjujejo, in ljubili bodemo Boga, ljubili pa tudi svoj národ, in upati smemo, na srečno zadnjo ločitev, da nas bode Gospod poklical med svoje verne ovčice na desno stran, svoje sovražnike pa bode zmiraj ločil od sebe.

Iz gornjega Roža. (Volitve in učitelji.) Tudi v Rožeški občini se bodo v kratkem vršile občinske volitve, za katere se bodo z vso strastjo gotovo zopet zavzeli naši učitelji, ki se navadno le preradi udeležujejo agitacij posebno tam, kjer gre rogoviliti proti slovenski stranki. To je čudno; nek visoki gospod v Celovcu svari zmirom slovenske duhovnike, naj se ne mešajo v politične boje; učiteljev pa ne vidi, ki še hujski agitirajo! In pri tem je še ta razložek, da duhovnikom ni prepovedana politična agitacija, in sploh duhovniki niso pod oblastjo tistega gospoda; učitelji pa so pod njegovo oblastjo in učiteljem je politična agitacija prepovedana od ministerstva. Če torej učitelji ne bodo dali miru, jih bomo zatožili na Dunaju, ker vidimo, da v Celovcu vse z njimi drži. Bog nam daj kmalu versko šolo, da se učiteljem perutnice pristržejo!

Iz Šmarjete v Rožu. (Občinska volitev.) Dne 3. grudna smo imeli občinsko volitev. Dovolila se je dosti žalostno, kajti voljenih je le pol Slovencev in pol nemškutarško-liberalnih odborpi-kov, tako da še ne vemo, iz katere stranke bo župan vzet. Naša občina je čisto slovenska, pa kmetje so v političnih rečeh še premalo zvedeni, zato se za volitve ne zmenijo dosti. Nekteri so tudi odvisni, ker imajo pri liberalcih nekaj zasluzka. Če ljudje sami silijo pod tujčevo peto, potem jim ni mogoče pomagati.

Iz Podjunske doline. (Ljubezen nemških liberalcev do kmetov.) Liberalizem se zopet trudi, da bi si pridobil ljubezen in zaupanje kmetov, ker, kakor znano, v kratkem pridejo nove volitve. Zavolj tega nemško-liberalni listi mažejo kmetom okrog ust strd, obljublajo veliko, da, govoré celó o znižanju davkov in zmanjšanju vojakov. Ali vse to je le sleparija. V državnem zboru nemški liberalizem ne nastopa nikoli kot prijatelj kmetov, ampak pri vsaki priložnosti kot neprijatelj in sovražnik. To se je zopet pokazalo pred nekoliko dnevi. — Prijatelj ljudstva poslanec g. Scheicher je stavil v državnem zboru predlog, da bi se kmetom, kateri največ vojakov državi dajejo, vojaško breme nekoliko olajšalo. Ta predlog je bil jako dober in na pravem mestu, ker bi se ž njim nikakor ne oškodovala vojaška moč države. Pomislimo le, kako težko se kmečki stan bori za svoj obstanek! Pomislimo, kako je važno za vsako državo, da bi bil ta stan pri moči! Pomislimo konečno, da ta stan nosi največji del državnih bremen in da le v potu svojega obraza si mora služiti svoj kruh. In tudi „krvni davek“ največ teži kmečki stan; jedro naših vojakov so kmečki sinovi. Torej vsak bi mislil, da se mora za kmete vsaj ravno toliko skrbeti, kolikor se skrbi na primer za judovske krošnjarje. Te je namreč nemško-liberalna stranka vzela v svoje varstvo; ali za kmete tako ne skrbi. Tako je na primer bilo nemško-liberalni stranki mogoče, sprejeti predlog gosp. Scheichera in tako breme kmečkega stanú malo olajšati. Toda nemško-liberalna stranka tega ni storila; ostala je, kakor dozda, prijateljica denarnega judovskega žaklja in neprijateljica kmetov. Zato je glasovala zoper predlog. Za predlog so glasovali le konservativci, Čehi, antisemitizem in nemški nacionalci.

Iz Velikova. (Občinska volitev.) Letos je bila pri nas občinska volitev zelo viharna, ker so se staro-liberalci z nemškimi narodnjaki trgali za mestno gospodstvo. Bistvene razlike med obema strankama prav za prav ni, razun da so mladi nacionalci bolj strastni in Slovencev še bolj sovražni. Zato so previdni slovenski rodoljubi izbrali manjše zlo in potegnili s starimi liberalci. Slovenski kmetje iz okolice pa, kar jih pod mesto spada, so potegnili večinoma s Pinteričem in njegovo gardo, to pa zavolj tega, ker se je na ukaz deželnega odbora premoženje meščanske zadruge odločilo od občinskega premoženja, in se je kmetom reklo, da se bodo vsled tega občinske doklade povišale; nacionalci, ki so to govorili, so pa kmetom obetali, da bodo obojno premoženje zopet združili. Vsakdo pa se lahko prepriča iz mestnega proračuna, da občinske doklade v letu 1895. ne bodo nič viši od letošnjih. Vseh volilcev je 288, in prišlo jih je k volitvi 207. V tretjem razredu so bili voljeni 3 staro-liberalci v 69 in 1 nacionalci s 65 glasovi. Tudi v drugem razredu so liberalci le za silo zmagali. Voljeni so bili 3 liberalci, pa tudi 1 nacionalci, in sicer njih „general“ Pinterič. Do zmage mu je pa pomagal neki slovenski trgovec, ki smo ga do zdaj med rodoljube šteli, kar je pravi škandal. Kaj ga je k temu napeljalo, nam še ni jasno. O primerni priliki hočemo pa o tem še kaj več spregovoriti. V prvem razredu imajo uradniki večino. Izvolili so dva nemško-národna uradnika (sodnika in davkarja) in še enega nacionalca (Sternwirta), pa enega liberalca. V mestnem zboru je zdaj 7 liberalcev in 5 nacionalcev. Kamenja sicer niso lučali, kakor se je zgodilo v Dravogradu, pa pričakovati je, da bo Pinterič v mestnem zboru hudo ropotal zoper Slovence, čeravno sicer svoje izdelke tudi Slovencev in Jugoslovanom sploh rad prodaja. (Nam se zdi, da Velikovskim rodoljubom ne kaže, podpirati trohljivo drevo nemškega liberalizma, ne iz verskega, ne iz národnega ozira; saj so se tudi staro-liberalci udeležili znanega šulferajnskega dirndaja v Velikovcu. Pač pa bi bilo potrebno, da se v podjunskih mestih in trgih (Velikovec, Pliberk, Kapla, Grebinj, Guštanj, Prevalje) obudi in organizira krščansko-socijalna stranka in sicer z ozirom na obe národnosti! Tako stranko bi tudi slovenski rodoljubi z dobro vestjo lahko podpirali. — Op. ured.)

Iz St. Ruperta pri Velikovcu. (Nakana zoper slovensko šolo v Velikovcu.) Mestni šolski svet v Velikovcu je izumil nov pripomoček za preprečenje nameravane slovenske šole. Sklenil je namreč, naj se na Velikovski mestni ljudski šoli v prvih dveh letih upelje slovenščina kot

učni predmet. S tem hočejo slovenske otroke iz okolice zvabiti v svojo šolo. Naši kmetje pa se menda ne bodo vsedli na te limanice, saj morajo že naprej vedeti, da je teh par ur slovensčine le pesek v oči. Kaj pomaga, če se otrok v prvih dveh letih slovensko brati nauči; če je v poznejših šestih letih vse nemško, potem bodo otroci v teh letih spet pozabili to malo slovensčine, kar so se je v prvih dveh letih naučili, in po osmih letih šolanja še slovensko brati ne bodo znali. Naša slovenska šola bo pa vse drugače in bolje uravnana: samo v prvih dveh letih bo čisto slovenska, potem se bo pa skozi šest let v obeh jezikih poučevalo, in kedar bodo otroci šolo dokončali, bodo znali po nemško in po slovensko dobro brati in pisati. Kedar bodo kmetje enkrat videli, da se otroci v naši šoli več naučijo, potem bodo Velikovški šoli radi hrbet obračali. — Zato pa smo odločno za to, da se nameravana šola prej ko mogoče naredi in otvori. To upamo kmalu doživeti, ako nam šolska oblast ne bo delala ovir in zaprek.

Iz Velikovške okolice. (Volitev občinskega predstojništva. — Ovržena volitev.) Zadnja sobota je bila v Št. Petru volitev župana in dveh svetovalcev. Ker našinec Plešivčnik žal! ni hotel župan postati, izvolili so za župana znanega našega nasprotnika Papiča (ki je bil tudi kandidat za državni zbor). Za prvega svetovalca je bil izvoljen Slovenec Plešivčnik (Dürnwirt), za drugega pa liberalce Vajsnar. Tako se godi, kjer kmetje nemajo pravega vodnika! Treba bo še trdega dela, ako hočemo zmagati pri deželnih in državnih volitvah. — Občinska volitev za Ovbre je ovržena. Ne vemo še, kdaj bo nova volitev. Slovenci, pripravimo se!

Iz Prevalj. (Podružnični shod.) Na dan sv. Barbare imela je podružnica sv. Cirila in Metoda za Tolsti vrh in okolico svoj drugi letošnji shod v prostorih Ehleitnerjeve gostilne pri Fari. Bil je to ob enem letos petindvajseti shod koroških Ciril-Metodovih podružnic. Zbog silno neugodnega vremena bila je udeležba precej pičila, prišlo je okrog 50 ljudi, pa zbrani bili so vkljub temu prav navdušeni za slovensko stvar. Prvi govornik je kazal, zakaj se potegujemo in se moramo potegovati za versko in slovensko šolo in kako naj pri tem prizadevanju vsak po svojih močeh pripomore. Nató je g. Skubl z lepimi besedami v imenu podružnice pozdravil našega novega župnika preč. g. A. Kesnarja, ki se je s prisrčnimi besedami zahvalil in obljubil, da hoče naše prizadevanje rad podpirati. Sledilo je še več nagovorov, posebno pa je vse navzoče zanimalo, ko je vč. g. župnik Fr. Premru pripovedoval, kako se je naš g. deželni predsednik mogel enkrat sam prepričati, da se naši otroci v sedanjih šolah ne morejo priučiti nemškemu jeziku, zato ker šole niso pametno uravnane, ker se otroci ne poučujejo najprej v maternem slovenskem, in potem šele v tujem, nemškem jeziku. Prišlo je na shod tudi precej gospodov iz Prevalj in Guštanja, ki ne stojé na naši strani, ki so se pa hoteli prepričati sami, kako in kaj se godi na naših shodih. Mogli so se tako sami prepričati, kako debelo lažejo nemški listi, ko pišejo, da mi na svojih shodih „hujskamo“ zoper Nemce, zakaj tu so slišali, da mi ne govorimo niti ene žal besede proti Nemcem, marveč branimo le svoje! Želeli bi le, da bi se nasprotniki večkrat udeležili (sevé mirno in dostojno, kakor tú) naših shodov in se tako prepričali o naših težnjah in se ne dali toliko nalagati od liberalnih nemških časnikov. — Pohvaliti moram tudi vrle domače pevke in pevce, ki so z ubranim slovenskim petjem jako skrbeli za živahno zabavo, pri kateri se je nabrala za podružnico prav znatna svota.

Iz Spod. Dravograda. (Volitev župana. — Nagla smrt.) Dné 11. grudna bila je ob navzočnosti g. okr. glavarja iz Wolfsberga volitev novega župana. Za župana kakor tudi za obč. svetovalce so izvoljeni sami nasprotniki Slovencev, in sicer za župana poštar in gostilničar g. Leop. Domaingo (z 8 glasovi od 12), za svetovalce pa gg. L. Voglar, nadučitelj, G. Stogart, kmetovalec in Jan. Gönitzer, trgovec in gostilničar. Po volitvi se je okr. glavar v imenu vlade z lepimi besedami zahvalil dosedanjemu županu g. B. Bernardiju, ker je dolga leta tako vzorno vodil občino. — Dné 6. t. m. je nanaglo umrl tukajšnji posestnik G. Traube, star 38 let. Zvečer je bil navidezno še čisto zdrav in vesel, po noči pa ga je zadela kap in je takoj umrl. Pogreba udeležilo se je zelo veliko ljudi.

Iz Ljubljane. (Družbe sv. Cirila in Metoda) pokrovitelj je postalo „Učiteljsko društvo kranjskega šolskega okraja“ posebno po zaslugi g. učitelja J. Režeka. — Sezanska ženska podružnica, od ktere smo prejeli za l. 1894. že 106 gld. 70 kr. udnine, poslala nam je 50 gld. kot prvo polovico II. pokroviteljne vzbujena v to zlasti po tamošnji moški podružnici, ki tudi nabira že drugo pokroviteljino. — Starotrška moška in ženska podružnica ste nam poslali 90 gld. 44 kr. Med to svoto je 23 gld. 25 kr. dohodkov vrtno veselice, prirejene v korist naši družbi, 6 gld. 83 kr. daril, nabranih po g. Fr. Peče, 5 gld. dar g. notarja Straška, 2 gld. 20 kr. daril nabranih po g. Olgi Peče, in 1 gld. dar g. Fr.

Peče. Dalje so družbi od 20. vinotoka do 25. listopada t. l. darovali: Vč. g. Ivan Trinko, semeniški profesor v Vidmu, 24 gld. in 5 lir po kobaridski podružnici; vč. g. Matej Servecelj, komendant na Reberci, 20 kron, nabranih ob godovanju vč. g. župnika Simona Muden v Železni Kaplji med prijatelji, poslanih z geslom: Slovenski bil je, bode Korotan! — domoljub iz Sodražice 20 kron, nabranih na svatbi gosp. K. Š. in ob drugih prilikah; štirje národnjaki v Sodražici 11 kron povodom ločitve od vč. g. župnika F. Kadunca iz Drage; g. R. D. v Kandiji za stavo zgubljeno v gostilnici pri Stamburji proti g. Starcu 8 kron; g. M. Iglar 7 kron v imenu vesele družbe v Loki pri Zidanem mostu; g. A. Skala, nadučitelj v Vipavi, 5 kron, ktere je nabral na Planini pri postavljanju nagrobnega spomenika učitelju R. Dolencu; blag. gospa Zofija Haringova, načelnica „Prve belokranjske ženske podružnice v Črnomlju“, 2 gld. 33 kr. kot dar neimenovanega domoljuba in g. A. Božič iz Jurjevega pri Metliki 4 krone. — Iskreno se zahvaljujoč požrtvovalnim darovalcem upamo, da se je Miklavž spominjal zlasti tudi dece, ki se vzgaja v naših zavodih, in da se bo rodoljubno slovensko občinstvo ob bližajočem se novem letu odkupovalo od novoletnih voščil po skoro splošno slovenski šegi v korist naši družbi. Saj domoljubno občinstvo, držeč se te šegi, pomaga ohranjati zapuščeni deci najdražje kar ima: katoliška vero in materno besedo!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Za šolo šolskih sester v Velikovu) so darovali družbi sv. Cirila in Metoda: 2. nabira. Malo omizje slovenskih udeležencev I. nižje-avstrijskega katoliškega shoda po g. med. Fr. Jankoviču 10 kron in neimenovan domoljub 2 kroni za mesec listopad in gruden kot mesečnino, ki jo bode plačeval, dokler ne prične čč. šolske sestre poučevati v Velikovu. — Domoljubi! Skrajni čas je, da poskrbimo za koroške brate. Pomnimo: Dvakrat dá, kdor hitro dá.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Politični pregled.

Najvažnejša novica je, da so svitli cesar vsled pritiska liberalcev in Judov potrdili tri proticerkvene postavbe, ktere je sklenil ogerski državni zbor. S prvo se upelje civilni zakon, druga izroči matrike (farne bukve) državni oblasti, tretja govori o veri otrok. Ogerski katoličani so dolgo molili, da bi cesar teh postav ne potrdili; pa morda je Bog to zavolj tega dopustil, da grejo ogerski liberalci do skrajnosti, da jih ljudstvo temprej spozna. Katoliško gibanje na Ogerskem se bo zdaj še le prav začelo, in morda bo Slovanom to v korist, kajti če hoče katoliška stranka na Ogerskem kaj opraviti, mora pomoči iskati pri nemadarskih národnih, pri Hrvatih, Srbih, Slovakih, Rumuncih, Nemcih itd. Za to pomoč pa jim mora obljubiti več ravnopravnosti, in to katoliški magnati že zdaj obetajo; ako potem katoliška stranka do veljave in moči pride, morala se bo ozirati tudi na svoje zaveznike. — V odseku za volilno preosnovo je slovenski poslanec Klun rekel, da on in njegovi tovarši niso nasprotniki občne volilne pravice; ker se pa tista za sedaj ne dá doseči, hočejo glasovati za predlog barona Dipaulija. Tisti predlaga: 1. naj se število kmetijskih poslancev pomnoži; 2. naj se poleg kupčijskih zbornic še napravijo posebne obrtne in delavske zbornice, ki naj imajo tudi volilno pravico za državni zbor. Tako bi mali obrtniki in delavci dobili svoje posebne poslance. Tudi Mladočehi bodo menda glasovali za ta predlog. Ako bodo pa liberalci in Poljaki nasprotovali, moralo bo ministerstvo najbrž odstopiti. — Poslanci Peitler, Klun, Povše in drugi so stavili predlog, naj se notarijat podržavi, to je, da notarji postanejo popolnoma državni uradniki, ali pa naj se izroči sodnijam. Pisma, ki jih notarji delajo, postala bi potem cenejša, in s tem bi bilo pomagano kmetom. — V zadevi odpovedanega sv. misijona v Trstu ste se stavili dve interpelaciji na vlado; eno je sprožil poslanec Klun, drugo pa poslanec dr. Gregorič. Ministerski predsednik je rekel proti slovenskim poslancem, da škof napovejo misijon, kedar hočejo, in da ne potrebujejo privoljenja od namestništva. Tudi je rekel, da cesarski namestnik Rinaldini ni rekel, da si ne upa reda in varnosti uprdrževati v slučaju slovenskega misijona; rekel je le proti škofu, da se je bati izgredov, in vsled tega so škof sv. misijon „prostovoljno“ odpovedali. Nam se ta izgovor nič ne dopade: Čemu pa ima država vojake, ktere moramo tudi mi Slovenci s svojimi davki vzdrževati? Naj vlada Tržaško sodrogo toliko v strahu drži, da se je škof ne bodo bali, potem jim ne bo treba, že napovedani misijon spet odpovedati. — Poljsko gimnazijo hočejo v Tešinu odpreti že prihodnjo jesen.

V Nemčiji hočejo poojstriti postavbo zoper prekucuhe. Socijalni demokrati so vsled tega zelo nevoljni. Ko se je v državnem zboru klical „hoch“ cesarju, so socijalistični poslanci obsedeli. Vsled tega jih državni pravdnik toži zaradi razžaljenja cesarja. — V belgijskem zboru so socijalisti glasovali zoper kraljevo plačo. — Razmere med Rusijo in Srbijo so se močno ohladile. — V Maroki je punt in popolen nered. Vlada je nasproti puntarjem preslaba. — V Portugalu se je ustanovila strogo katoliška stranka z imenom „centrum“. — Na katoliški shod v Strassburg je prišlo 3000 možakov.

Gospodarske stvari.

Pes na verigi po zimi. Ni večjega nesrečnega na svetu, kakor je pes, kteri mora biti tudi po zimi privezan. Zató v njegovi hišici zamaši vse luknje, čim boljše moreš, da psa veter in dež ne mučita. Daj mu dosti stelje, da se more v nji prav dobro skriti. Steljo vsaj vsakih šest dnij menjaj, ker se v nji hitro smrad in mrčes zaredi. Pred luknjo pribij staro coto, da se luknja zakrije in pes je zavarovan pred vetrom. Okoli hišice naj je zmirom vse snažno. Istotako posode, v kterih dajesh psu jesti in piti, naj so snažne. Pusti psa, da se vsaki dan nekoliko izleta, da mu noge ne otrpnejo. Kedar je zelo hud mraz (v prosincu in svečanu) daj psa v topli hlev ali pa mu vsaj hišico dobro pokrij s slamo. Po zimi potrebuje pes več hrane in vsaj enkrat na dan tople.

Novičar.

Na Koroškem. V Globasnici je pogorel rodoljubni posestnik Peter Huter, brat profesorja in tajnika Mohorjeve družbe čast. g. Janeza Huterja. Škode ima 3000 gld., zavarovan je bil le za 900 gld. Zažgali so otroci. — Na Zilski Bistrici je pogorel Valentin Cesar p. d. Čajež. — Gostilno „zum grünen Baum“ na starem trgu v Celovcu je kupil pek Jurij Oraš iz Šmartna pri Celovcu za 16.000 gld. — Še enkrat opominjamo, da dvajsetice in četrtaki po novem letu ne veljajo več. — Pošto v Kotmari vasi je dobil, kakor liberalni listi z veseljem poročajo, Pavel Zablatnik, pristaš nemško-liberalne stranke; dva druga, od občine priporočena prosilca, eden Slovenec, drugi politično nevtralen, sta bila prezrta. Sploh se opazuje, da je pri oddaji pošarskih služb v prvi vrsti merodajno politično mišljenje prosilcev. Dobro bi bilo, ko bi slovenski poslanci enkrat tudi v ta kot nekoliko posvetili. — Gospod Ludvik Pavčič je imenovan za okrajnega zdravnika v Št. Štefanu ob Zili. — Grof Hoyos, avstrijski veleposlanik v Parizu, je stopil v pokoj in se naselil v Porečah ob Vrbskem jezeru. Francoski listi ga hvalijo in obžalujejo njegov odhod. — „Gorotan“, prvo slovensko pevsko društvo na Koroškem, priredi dné 9. prosinca 1895. l. v gostilni pri „Šercerju“ v Šmihelu pri Pliberku ustanovno veselico z jako zanimivim in obširnimi vsporedom. Natanjčeneji vspored objavimo prihodnjič. — Tiskarna družbe sv. Mohorja je končala dné 12. t. m. razpošiljanje družbinih knjig in je torej upati, da bodo vsi družbeniki prejeli letošnje knjige še pred Božičem. Prihodnje leto, ako Bog dá srečo, se boče pa lahko razpošiljanje prej pričelo in torej tudi prej končalo.

Na Kranjskem. V Kostanjevici so blagoslovili novo pokopališče. — Sv. misijon je bil na Krki. — Kamniško železnico je prevzela država. — Kranjska kmetijska družba bo poslala tri učence na sirarsko šolo v Šmihel na Tirolskem. — Gasilno društvo se je ustanovilo v Ribnici. — V Zbiljah pri Smedniku je neki Rak napadel živinskega kupca Žnidarja, da bi mu denar vzel. Pa Žnidar se je tako hrabro branil, da je Rak zbežal. Žnidar je imel 154 gld. denarja pri sebi. Raka so zaprli. — Znani skladatelj Ig. Hladnik je zložil 23 cerkvenih napevov, ki se v skupnem zvezku dobijo pri Milicu v Ljubljani za 80 kr. — V Cirknici se je ustanovilo katoliško-politično društvo.

Na Štajerskem. Sv. misijon je bil pri sv. Martinu na Paki. — V Zrečah je konj kravi jezik odgriznil, ko sta iz enih jasel jedla. — Mesto Ptuj bo vzelo 120.000 gld. na posodo. — Celjski „národni dom“ bo velikansk, kajti stroški so preračunjeni na 200.000 gld.

Na Primorskem. Neka žena v Gornji Tribuši je svojega otroka v spanju zadušila. — Za zidanje nove cerkve presv. Srca Jezusovega v Gorici se je nabralo do zdaj 8267 gld. — V Miljah pri Trstu se je blagoslovila nova cerkev sv. Brigite.

Po drugih deželah. V Dalmaciji je letos velika revščina. Poslanec Klaič je bil pri cesarju pomoči prosit. — V Hudasu na Rumunskem so volkovi napadli svatovsko družbo in raztrgali sedem svatov. — Pri nekem zlatarju na Dunaju je bilo ukradeno za 15.000 gld. blaga. — Na Francoskem je umrl 89 let star tisti Ferdinand Lesseps, ki je izkopal Sueški prekop. — V Skalici na Ogerskem je umrl skopuh, ki je zapustil 50.000 gld. v gotovini in 5 hiš. Živel je ves čas zelo siromašno. — V Klevelandu v Ameriki so blagoslovili novo cerkev za Slovence. — Hud potres je bil v deželi Ekvator v južni Ameriki. Več mest se je porušilo. — V Biskri na Ogerskem je v zrak zletel mlin za smodnik. Tri delavce je raztrgalo, 14 je smrtno ranjenih. — V Moskvi živi 120 let stara ženska. — Katolišk misijon je bil v protestantovskem Londonu, glavnem mestu Anglije. 500 protestantov je prestopilo k naši veri, 60.000 vernikov je bilo obhajanih. Ob enem je bil sv. misijon v

mestu Glasgowu pri ogromni udeležbi. V obeh mestih je sodelovalo 150 menihov in drugih duhovnikov. Dobra novica je tudi to, da je katoličan lord Russell postal najvišji angleški sodnik. — V Savani (Amerika) je na 7 angleških barkah, ki so bile polne pavole, začelo na enkrat goreti. Škoda je velikanska. Ogenj je bil položen od delavcev, katerim se je prej ta dan delo odpovedalo. — V Milanu na Laškem je umrlo 19 in zbolelo 30 ljudi, ker so jedli zastrupljene klobase.

Duhovniške zadeve v Krškej škofiji.

Č. g. Jan. Warmuth, do zdaj kaplan pri Dev. Mariji na Jezeru (v Prevaljah), je premeščen za provizorja na Dholico. Za kaplana v Prevalje pride č. g. Alojzij Huter. — Deficijent č. g. Jan. Dietrich se je stalno namestil v Greifenburgu. — Faro Ostrico je dobil tamošnji provizor č. g. Dragotin Hüttner; faro Kaplo na Grobniškem polju č. g. Franc Formas, do zdaj župnik v Liedingu; faro Zweikirchen pa č. g. Roman Eibeck, do zdaj provizor v Trefflingu.

Naznanilo.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu naznani, da zaradi sklepanja letnih računov od 1. do 23. prosinca 1895 ne bo uradovalo. *Ravnateljstvo.*

Loterijske srečke od 15. grudna.
 Gradec 15 76 18 3 69
 Dunaj 29 3 79 56 18

Tržne cene v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hektolitre	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	4	15	5	20
rž	3	45	4	35
ječmen	3	35	4	20
oves	2	15	2	70
hejda	3	45	4	30
turšica (sirk)	3	40	4	25
pšeno	6	30	7	90
fižol	—	—	—	—
repica (krompir)	—	80	1	30
deteljno seme	—	—	—	—
grah	—	—	—	—

Sladko seno je po 2 gld. 70 kr. do 3 gld. — kr. kisló 1 gld. 50 kr. do 2 gold. 40 kr., slama po 1 gold. 30 kr. meterski cent (100 kil). Frišen speh je po 60 do 64 kr. kila, maslo in puter po 90 do 100 kr. — Pitane vole plačujejo mesarji po 35 do 38 gld. stari cent.

Pijančljivost

se lahko ozdravi z antibetinom, kakor mnoge skušnje pričajo. — Mnogo zahvalnih pisem lahko vsakemu pokažemo in zastoj pošljemo v pregled. — Zdravilo nema duha, torej se pijancu lahko daje tudi brez njegove vednosti. — Ena doza stane 2 gld. 20 kr.; dvojna za bolj zastarane bolezní 4 gld. 40 kr. Poštino plačamo tukaj, ako se denar naprej na nas pošlje. Prodaja: Adler-Apotheke, Lugos, Banat Nr. 721. — Glavna zaloga v c. k. vojaški lekarni na Dunaju I. trg sv. Štefana.

E. ZBITEK

podobar v Novi Štifti pri Olomucu na Moravskem

izdeluje steklene mozaike, sv. grobove, Lurške jame, altarje za procesije sv. Rešnjega Telesa itd. Njegovi izdelki so bili pohvaljeni od sv. Očeta papeža Leona XIII. Tudi ima priznalna pisma iz Petrograda, Carigrada itd.

☛ Ceniki se pošiljajo zastoj. ☛

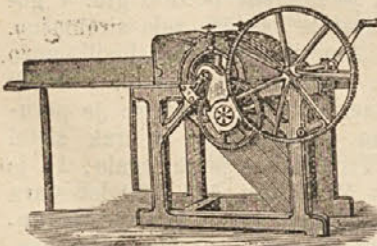

Tovarna za kmetijske stroje.

Kdor potrebuje kak kmetijski stroj, naj se obrne naravnost na tovarno

Konrada Prosch-a,

v Celovcu, Adlergasse št. 19.
 nasproti c. kr. kmetijske družbe

kjer se dobijo naj-novejše mlatilnice, slamoreznice, gepeljni itd. Tudi se pokvarjeni stroji v lastni delavnici popravljajo. Točna in cena postrežba.

Cenike pošilja zastoj.

Priporočilo.

Slavnemu občinstvu in čestiti duhovščini priporočamo s tem naj-ujudneje svojo popolnoma novo uredjeno in z najnovejšimi stroji in črkami oskrbljeno

družbino tiskarno

v blagohotna naročila. — Razne knjige, molitvenike, uradne in pis-mene zavitke, spovedne listke, vizitnice, pisma za trgovce, račune, ce-nike, časopise itd., sploh vse v tiskarsko stroko spadajoče stvari, bode naša tiskarna točno in vestno ter po najnižjih cenah izvrševala.

Priporočujoč se čestiti duhovščini in slavnemu občinstvu za obila naročila, beleži

z odličnim spoštovanjem udano
 vodstvo tiskarne družbe sv. Mohorja v Celovcu.

Brinjevec!

Podpisani priporoča pravi **natorni brinjevec** liter po gld. 1-20, poštni zaboj 3 litre franko za gld. 4.20.

Med, garantiran pitanec,

kilo po 52 kr., 5 kil po pošti franko za gld. 3-25 proti poštnemu povzetju pošilja

Egidij Jeglič,

trgovec in čebelar v Selu, pošta Lesce-Bled na Kranjskem.

Natorna vina,

dalmatinec, prav dober liter po 15 kr.; tirolec, ita-lijan, oger, rudeče po 18 do 24 kr.; belo po 20 do 26 kr.; istrijanec iz Umage po 22 kr., zelo pri-poročila vreden za take, ki imajo malo krvi, v sodih 56 litrov več. Za pristnost jamčim.

Nadalje priporočam svojo zalogo **moke** iz I. par-nega mlina v Budimpešti v vrečah po 85 kil ter vse drugo tržaško blago, mast, žgane pijače itd. Vse prav dober kup.

Amand Prosen

v Celovcu, kosarske ulice št. 24.

KONJAK.

Ta iz krepkega, na lastnih goricah raščenega vina izvlečena Francovka je skušen pomoček za oživiljenje dušnih in telesnih močij. Zoper protin, trga-nje, otrpnenje udov, revmatizem pomaga čudovito in uteši bolečine. Ena steklenica velja 1 gld. 20 kr. Stari konjak je za stare ljudi in take, ki so bolni v že-lodu, prava dobrota. Cena 1 gld. 50 kr. Kdor naroči 4 steklenice, se mu dá skrinjica zastoj. plača se na pošti voznina. Dobi se samo pri **Benediktu Hertl**-nu, graščaku na **Gollcu** pri Konjicah na Štajerskem.

Kneippova sladna kava,

ki jo izdelujejo **bratje Oelz** v Bregencu, ter se prodaja v rudečih štirivoglatih za-vojih s podobo župnika Kneippa, je po spričevanju g. dr. Euglinga, vodje kme-tijsko-kemične poskušalnice v Feldkirchu, jestvina, ki ima duh in okus po pravi bo-bovi kavi ter je sladno enako prebavljiva in tečna. — Ta Kneippova sladna kava se rabi z velikim pridom kot **primes** k pravi kavi. — Dobi se v vseh boljših prodajalnicah za tržaško blago.

PETER Fessl,

urar

☛ na starem trgu št. 20 (Alter Platz 20) ☛ ima **največo** zalogo vsakovrstnih ur in **največo** delavnico za popravljanje ur v **Celovcu.**

Glas iz občinstva.

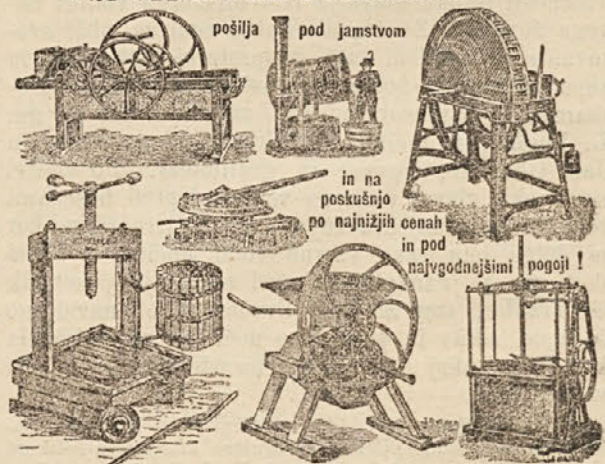
Gospodarji se opozarjajo, da se tržaško blago, moka, špirit in žganje v Celovcu najboljši kup dobi **na starem trgu št. 19.** pri „zlatem vencu“.

Josip Lorber-jeva

livarna za železo in kovine, in tovarna za stroje v Žalcu pri Celju

izdeljuje in popravlja različne, posebno pa kmetij-ske stroje, uliva iz železa in kovin (vsaktere zmesi) vse **predmete za žage, mline** in druge potrebe; na-pravlja cele **transmisije** po najnovejših sistemih itd. Posebno pa priporoča svoje **travniske brane**, ktere dosedaj v praktični rabljivosti in nizki ceni (mala brana stane samo 26 gld. in velika 32 gld.) še noben izdelek te vrste ni prekosil.

VSÍ STROJI ZA POLJEDELSTVO!

Lito železo, nivoito ali prirejeno, za vsakovrstne stroje. Bogato ilustrovani 192 strani obsežni ceniki v slovenskem in nemškem jeziku na zahtevanje takoj zastoj.

IG. HELLER, DUNAJ
 2/2 PRATERSTRASSE Nr. 49.
 Preprodajalci se iščejo.